

Från passiv vårddagare till medskapare

- stödjande kompetensutvecklingsmodell för säker egenvård

När patienten går från att vara en passiv vårddagare till att vara en medskapare av den egna uremivården förutsätter det att kompetensen kring egenvården är hög.

För att åstadkomma det behövs en modell för kompetensutveckling för patienten. I Jönköpings län har vi tagit fram en sådan.

Mål:

Intentionen är att 75 % av hemodialyspatienterna (HD) ska ha självdialys, vilket innebär ett förändrat patient-säkerhetsansvar.

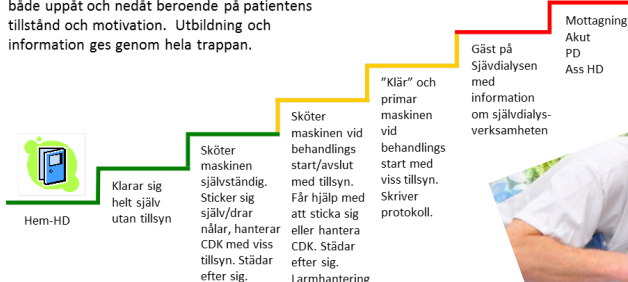
Resultat och måluppfyllelse:

Dialystrappan

- Idag har 62 patienter (cirka 60 %) börjat med självdialys. Sedan starten har tre patienter återgått till assisterad HD p.g.a. nedsatt syn och demenssjukdom
- Medelåldern på patienter i självdialys har ökat från 49,2 år 2006 till 63 år 2012

Själv HD-trappan[©]

Trappan är inte statisk. Förändringar kan ske både uppåt och nedåt beroende på patientens tillstånd och motivation. Utbildning och information ges genom hela trappan.

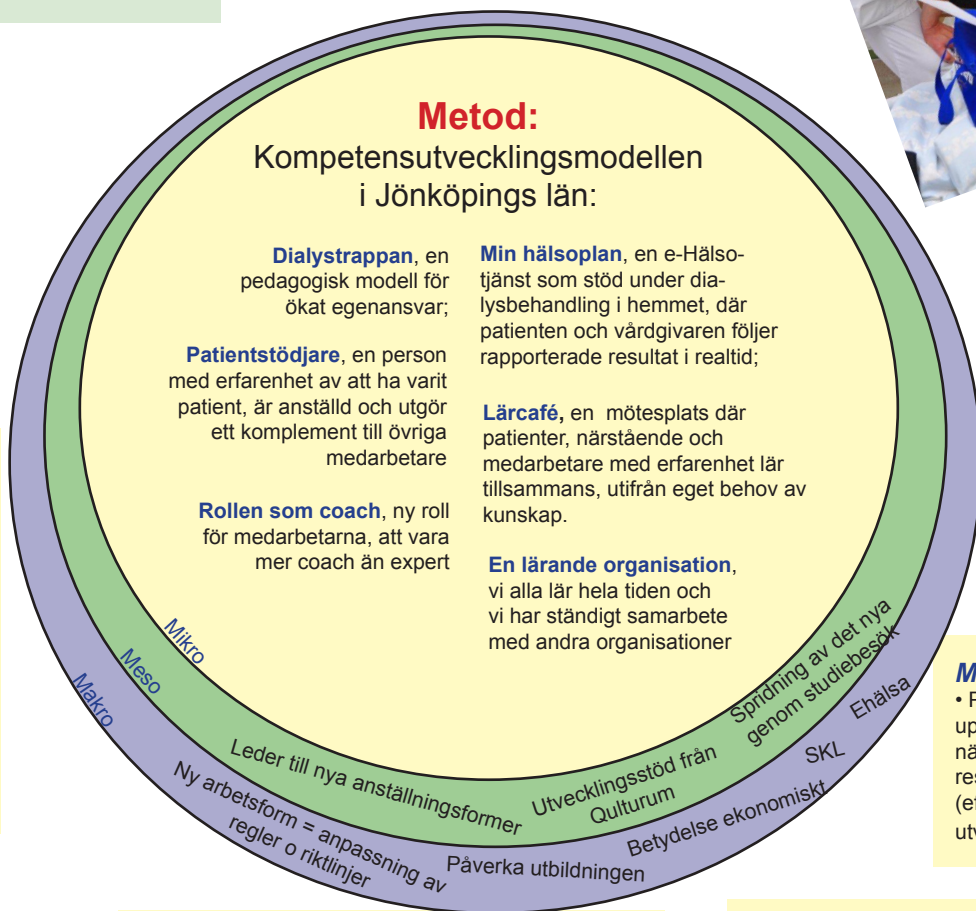

Författare: Britt-Marie Banck, Berith Hedberg, Annmargreth Kvarnefors, Eva Lindholm, Anita Hegestrand Magnusson och Rolf Bardon 2013.

Drygt 4 % av befolkningen i Sverige har nedsatt njurfunktion. I Jönköpings län behandlas 104 (av 3000) patienter med hemodialys (HD).

HD-behandling ges antingen assisterad eller i form av självdialys.

Min hälsoplan

- Patient och vårdgivare upplever ökad trygghet när patientrapporterade resultat följs kontinuerligt (effektmått under utveckling)

Patientstödjare

- En patientstödjare är anställd sedan november 2012 på dialysenheten
- Patienten upplever att "en erfaren patient kan förklara på ett annat sätt än någon som inte har den erfarenheten"; "en patientstödjare kan lida med"

Från patientskola till Lärfacé

- Personer med egen erfarenhet av dialys medverkar i dialoger
- 18 patienter (3 närstående) har genomfört Lärfacé

Slutsatser:

- Förutsättningar för patientsäker egenvård är att patientens kompetensnivå och egenansvar utvecklas parallellt.
- Expertkunskapen av att ha varit patient tillför en ny och viktig dimension i modellen.
- Det gäller att väcka patientens intresse genom att locka och erbjuda vara med som "gäst" till att börja med.
- Det bygger på lärande på kors och tvärs, och från och med varandra!
- Kompetensutvecklingsmodellen kan ses som en generisk modell att använda även inom andra områden.

